

כב:

עין משפט
נר מצוה

23 א מ"י פ"ד מ"ל תפלה
 הללו ו:
 ג" ב מ"י פ"ד מ"ל תפלה
 ק"ס הללו ו: וטור
 א"ר ג"ב ט"ף ט"ף ו:
 ב" ג ד מ"י פ"ד מ"ל
 תפלה ו"ט ט"ף ט"ף
 י"ט ט"ף א"ר ט"ף ט"ף
 פ"ד ו:
 ג" ד מ"י ו"ט ט"ף ט"ף
 א"ר ט"ף ט"ף ט"ף ו:
 ג" ד מ"י ט"ף ט"ף ט"ף
 ט"ף ט"ף א"ר ט"ף
 ט"ף:

רבינו חננאל

[illegible]

וְנִחְזִי עוֹדָא רִיבִין תַּקֵּן. בְּהִרְבֵּה מִקְּמוֹת
גִּמְרָא קִי אֵלֶּה שְׂמִי הֵכָּה לְדַבֵּר
וְזִכּוּרִים: וְלִית אִתְּכֵּאמַר בְּחוּתֵיהּ ד'
אֵלֶּה אֲפִילוּ לֹא אֲחֵרִים נִמִּי קִי בְּחִשְׁבֵּה ר'
לְבַתְּכֵּה בְּחוּתֵיהּ אֵלֶּה כִּי יִיְהוֹה כִּי
בְּמִירָא דְלֹאמַר דְּבִי מוֹרֵה אִין מִקְּבִלִין
עֲטוּמֵהּ וְיִי"מ דְּקֹאק לְמֹרֵכֵי אֲכֹל לְחֶפְלֵה
דְּתַרְךּ אֲעִיבֵלֵה וּפִי ר' יִי לֵאל שְׁנָה
וְהַטְעוּלָּה גִּפְרִי עוֹרִי ר' יִי לְבָרֵךְ
וְהַמְצִיג הוּא בִּרְכָה לְבַתְּכֵה:

ס' אלה רבו"י ע"מ חזר לראש
 וזהו דה"מ לאוקמו דכילי
 חזר חזר לראש ומלל מוקי כ"ן
 ש"מ דהלכה דחזר וכן לקמן
 (א) צדידי אמר ר' אבהו חזר לראש
 וימנה דבתפסת ר"ה (דף ג:) א"ר
 יוחנן שמה תעס תקיעות ב"ט שעות
 ויחזר יאל אלהי תקיעות מתפרסות
 לאע"ג דשהה כלי לעשות כולם וכן
 במגילה (פ"ג ד' י"ז:) גמי דלמרינן
 לאמר כ"ן הלכה כרבי מנחם דאמר
 שבה חזר לראש דקאמר נקוט
 דרב ציבי בידך ואומר השך מנחם דיש
 למלך דשאני הכא דלין רחוי לקרות
 וכן לקמן (ד' ב:) דרבי אבהו א"ל
 במנחות מתפרסות דהסך כ"ע חזר
 דהכי לראש אבל היכא דגברא כ"ן מודו
 מגילה וסופר כולי עלמא מודו דלינו
 חזר לראש אלא תמוס שפקן ורבינו
 יהודה פירש (א) דהכא א"ל מ"ל לממר
 דכילי עלמא חזר לראש ונדשהה
 קמיפגלי דהא לכ"ע הוי גברא חזי
 כיון דלינו חזר לראש אבל דחיי א"י
 הו"מ לממר לה הוי אמר ליה:
והא ובה רשעים חזר לראש פ"י
 דדוקא בתמוס שהיה יכול
 להסתפק ותלמודי שיש שם צוה:
אע"פ שהתפלל תפלה תורעה.
 וזה משמע א"ל יוכל לתקן
 ור"י פ"י דחזרו ותפלו:
ממתין עד שיבטלו הים. במשמן
 על גבי ערקא ש"מ או ע"ג
 נגדים ואין שם טופח ע"מ להעסיק
 דמתמע לקמן (ד' ה:) בגון דה"מ
 טיף טיף שונלעין מהרה כן פ"י
 הכר רבי יוסף ומיהו נהלא אפילו
 א"ס פי כהן טופח על מנת להעסיק
 ומתירין א"ל דמלאווימא א"י
 אסורין אלא כנגד העמוד בלבד ורבען
 הוא דגזרו וכוין ששומד כבר בתפלתו
 לא אטרחוהו רבען לתזור בתפלה:
 משישין

עלֹאִי לֹא הָאִי וְלֹא הָאִי רַב וְ
מִתְנִי ^אהִיָּה עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה
 וְלִהְיוֹת בְּכֹסֶת וּלְקוֹרֹת עַד שֶׁלֹּא
 לֹא בָמִים הָרַעִים וְלֹא ^בבְּמִי
נִמְ' ^חרִי הִיָּה עוֹמֵד בַּתְּפִלָּה
 בְּעַל קָרִי אִינוּ מַפְסִיק וְעוֹלָה
 פְּסוּקִים תְּנִי אֵידֵךְ יִהְיֶה עוֹנֵה
 וְהַתְנִי לְצַדִּיק לֵק ^דהָאִי מִתְּפִלָּה
 שְׂחָמָא תְּפִלְתּוֹ תְּפִלָּה מִתְּפִלָּה
 שֶׁתְּפִלָּה תְּפִלְתּוֹ תוֹעֵבָה: ^הת'
 וּמִתְּפִלָּה לְהִיכֵן חוֹזֵר רַב חֲסִידָא

מי שמתו פרק שלישי ברכות

בְּקִינֵט. כִּרְמָת הַיָּיִן מִדֶּרֶךְ שְׁלֹמֹה הָעֶרְקִלִין שְׁקוּרִין פּוֹרְטִיגִ'וֹ ב' גַּעֲזוֹ:
אֶשְׁמִיד. נִמְחָזֵק שְׁבָרִי וְנִמְחָזֵק כְּלוֹמַר לֹא עוֹד בּוֹ: וְקֵץ מִיִּסְלֵנִי
אֲמוּרָאִי. רַב דִּימִי וְרִבִּין: **דְּאִמֵּר מֵר.** גְּבִי עֶשֶׂר חֲקוּטֵי דְבִ'ק בְּרַק
 מְרוּנָה: **אִמֵּר רַבָּא הִלְכָּסָא וְכו'.** אֶפְלוּגָתָא לְדִמְוִרָאִי הוּא דְפִסְקֵי רַבָּא

בקילעא דרב אושעיא אתו ושאלו לרב אמי
אמר להו לא שנו אלא לחולה המרגיל אבל
לחולה לאונסו פטור מכלום א"ר יוסף אצטמיר
חצביה דרב נחמן מכרי כולה אמוראי וחנאי
ברעורא קמפלגי ונחוי עזרא היכי תקן אמר
אביי עזרא תקן לכריא המרגיל מ' סאה וכריא
לאונסו מ' קבין ואתו אמוראי ופלגי בחולה
מר סבר חולה המרגיל ככריא המרגיל וחולה
לאונסו ככריא לאונסו ומר סבר חולה המרגיל
ככריא לאונסו וחולה לאונסו פטור מכלום
אמר רבא נהי דתקן עזרא טבילה נתינה מי
תקן והאמר מר עזרא תקן טבילה לבעלי
קריין אלא אמר רבא ⁶עזרא תקן טבילה
לכריא המרגיל מ' סאה ואתו רבנן והתקינן
לכריא לאונסו מ' קבין ואתו אמוראי וקא
מיפלגי בחולה מר סבר חולה המרגיל ככריא
המרגיל וחולה לאונסו ככריא לאונסו ומר
סבר לכריא המרגיל מ' סאה וחולה המרגיל
ככריא לאונסו מ' קבין אבל לחולה לאונסו
פטור מכלום אמר רבא "הלכתא כריא המרגיל
וחולה המרגיל ארבעים סאה וכריא לאונסו
תשעה קבין אבל לחולה לאונסו פטור
מכלום: "ת"ד בעל קרי שנתנו עליו ט' קבין
מיס טהור כר"א לעצמו אבל לאחרים ארבעים
סאה ר' יהודה אומר מ' סאה מכל מקום ר'
יוחנן וריב"ל ור"א ור' יוסי בר' חנינא חד מהאי
זוגא וחד מהאי זוגא ארישאי חד אמר האי
דאמרת במה דברים אמורים לעצמו אבל
לאחרים מ' סאה לא שנו אלא לחולה המרגיל
אבל לחולה לאונסו מ' קבין וחד אמר כל
לאחרים אפילו חולה לאונסו עד דאיכא מ'
סאה וחד מהאי זוגא וחד מהאי זוגא אסיפא
חד אמר האי דאמר רבי יהודה מ' סאה מכל
מקום לא שנו אלא בקרקע אבל בכלים לא
וחד אמר אפי' בכלים נמי בשלמא למ"א אפי'
בכלים היינו דקתני ר' יהודה אומר מ' סאה
מכל מקום אלא למ"ד בקרקע אין בכלים לא

מכל מקום לאתויי מאי לאתויי מים שאובין רב ורבא (ברבי) בר שמואל כריכו ר'פתא בהדי ו לברוך דנפול עילויא מ' קבין אמר להו רבא רבנים אמורים לעצמו אבל לאחרים מ' סא דנפול עילויא ארבעים סאה אמר להו רב הו

אין כרבי יהודה בן כספא נהגין
 דלחמר דר נחמן לעיל ורב נחמן בר
 יחזק כחרא הוה: לעמלו. לעמול
 בתורה לעמלו אבל ללמד לחסרים מ'
 סאה: ור"י אומר מ' סאה מ"מ מ'
 סאה סאמרו בכל ענין סהן ולקמן
 מפרש לה: מד סכאי וזנא ודא סכאי
 וזנא. פליגי ארשא בפירושא מילתא
 דמ"ק: אפיסא. דר' יהודה: ל"ג אלף
 בקרקט. לא מימא מ"מ דר' יהודה
 לאשטורי כבלי חמא דלין כשר חלף
 מ' סאה בקרקט וקמן בעי א"כ מאי
 מ"מ: סאה אלף חסרים מ' סאה. והכא
 נמי דלאסוקי אחרים סאי. חובתן
 כלחסרים דמי: דעפול עילוי. לאו
 דוקא אלף עטלתי במ' סאה: לאו
 ולא סאי. לא והכרמי לא ולי ולא סאי
 שלח אמי הרי: עפל. ויבדל. רגיל

היה לעשות כן דהו"ל ללמד אחרי
ובשאר ימות השנה לא היה טובל אלא
נותן עליו שן קיין: ולפי הלכא
כו"ס. דמי הימי לדעולא גמיה
לאחרים גמי גמיה אי גמי דקי"ל
כרבי יהודה בן במירא:
מתני' לא יפסיק. תפלתו לגמרי
אלא יקרא כל ברכה וברכה
ואומר כל הברכות בקורא: **במים**
הרעים. מים קרוחים: עד שיתן
לסוכן מים. ובגמרא (לקמן ה"ב) (א) מפרש
כמה מים מלא ארז ומפרש לא
בסוכרי מחסרא והכי קמי לא יקרא
אלא מי רגלים עד שיתן לחובין מים:
וכמה ירחיק ססס. ממי רגלים:
גמ' **מופנס**. במרואה: **יורא מי**
פסוקים. כגון צדיק הכנסת
דאי אפשר לפסות בדעתן (גמיה פ"ג
ב). הקורא בזהרה לא יפחות מג'
פסוקים: **והסניא ללדיון**. א"ל להלך עד
שמה לאחוריו: **דאפשר**. לילך לפניו ילך
לפניו עד שמה לאחוריו: **לא אפשר**.
כגון ים נהר לפניו מחמתן ללדיון:
דמר

פפא ורב הונא בריה דרב יהושע
 יודי א"ל רב פפא הבו לי לדידי
 ברכי [בר] שמואל תנינא במה
 אה אלא הבו לי לדידי לברוך
 נא הבו לי לדידי לברוך וליכא
 די חובתן ולית הלכתא כוותיה:

מסורת הש"ס

(א) ביק פנ. (ב) תוספתא פיר
הייא פ"ט, ג) (לעיל כה.).
(ד) "פ" פירש"י לקמן סה: ד"ס
מי התפלה, ט) מגילה סו:
(ו) "פ" תוס' פירושין סד. ד"ס
שכור, ז) ג"ל מ"ל תפלה
לכר וללל, ח) "פ" תוספת
חולין קכד: ד"ס לגבל,
(ט) "פ"יר לר"ק כה.).

תורה אור השלם

1. זכור רשעים תועבה אף
כי בומה יביאנה
משלי כא כז

הגהות הב"ח

(א) במשנה רש"י ד"ה עד
שמן וס' וגמ' פירך מה:
(ב) תוס' ד"ה ותמו וס'
הכונה מקומות. י"ב כפר
אין שמדן דף ל"ג נ"ג
הכונה פירך תלמודא עד ס'
ותרך לומר ג"ה כ"ה
המפוסט (א): (ב) ד"ה אלא
וס' וכן לקמן. י"ב ט"ף דף
כ"ה: (ד) ב"מ ויכתי יהודה
פירש. י"ב ע"ן כספר מחלה
ל"ב סמ"ו י"ס"ה תמלא כחור
לחמשה אלו:

מוסף תוספות

א בחסד ר"ש כתב, בכל
דוכתא לא מיבעיא לן
עזרא היכי חקן אלא הכא
וכן לקמן גבי סדר הברלה
לפי שהוא דבר הרגיל בכל
לפי ובכל מוצע"ש וכז"ע
שייב בהו. ב בחסד ר"ש
כתב, ולא נספר הישר
שפי' רלחפילא לא נהוג.
ג בחסד ר"ש הוסיף, אבל
אינו מקום שיכול לחלות
ולחשפוק בדבר לא מקרי
וכח רשעים.

לעזי רש"י

פּוֹרְטֵיגַל (פּוֹרְטֵגַל).
אֶסְטֵדָה.

מוסף רש"י

שותתין. קוליר בלעז
שאיט נישט למרחוק אלס טסל
יוזע כנגדו (טנהדרין עט.).

רַב גִּיסִים גֵּאוֹן

היה עומד בתפלה וזוכר
שהוא בעל קרי לא
יפסיק. אמר: עלה בתלמוד
ארץ ישראל (פ"ג הלכה ה')
מתניאא ברבים אבל בני
לבין עצמו מפסיק וכו'
מאיד ברם כר' יהודה אמר
בני לבין עצמו אינו מפסיק
כשאין לו מים לטבול אבל
יש לו מים לטבול אפי' ר'
יהודה מודה שהוא מפסיק.